

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Nový kostol),
utorok po 2. pôstnej nedeli, 15.3.2022, 18.00; ES 105,109, 573, A 31; Ž 34, 16 – 23
Marek 8, 31 – 38: „³¹ Potom ich začal poučovať, že Syn
človeka musí mnoho trpieť a zavrhnutý byť staršími, veľkňazmi
a zákonníkmi, musí byť zabitý a po troch dňoch vstať z
mŕtvych.³² A povedal to celkom otvorene. Vtedy vzal Ho Peter
nabok a začal Ho odhovárať.³³ Ale On sa obrátil a vidiac
svojich učeníkov, pokarhal Petra a povedal mu: Chod' za mňa,
satan, lebo nemyslíš na veci Božie, ale na ľudské!³⁴ Potom,
privolávajúc zástup aj svojich učeníkov, povedal im: Kto chce
ísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž a
nasleduje ma:³⁵ Lebo kto by si chcel zachrániť život, stratí ho,
ale kto by stratil život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si
ho.³⁶ Ved' čo osoží človeku, ak získa aj celý svet, ale utrpí škodu
na svojej duši?³⁷ Lebo čo môže dať človek ako protihodnotu na
vykúpenie svojej duše?³⁸ Kto by sa v tomto cudzoložnom,
hriešnom pokolení hanbil za mňa a za moje reči, za toho sa
bude hanbiť aj Syn človeka, keď príde v sláve svojho Otca a so
svätými anjelmi.“

Milí bratia a milé sestry!

Aj nenáboženský, sekulárni ľudia nespochybňujú význam
pôstu. Vnímajú, že zrieknutím sa určitých pokrmov, či
úplným zdržaním sa jedla na istý čas, dochádza
k užitočnej očiste organizmu.

**Ako kresťania vidíme zmysel pôstu najmä v očiste
hlavy – v zmene myslenia.** Veriaci v SZ to vyjadrovali

veľmi názorne: pri zármutku nad hriechmi, pri ľútosti
a obrátení sa k Bohu zvesili hlavu k zemi a nasypali si na
hlavu prach (Žalospevy 2, 10).

V našej kultúre sa hlava pokladá za sídlo rozumu, srdce
za sídlo citu. Niekedy sa hlava so srdcom dávajú do
protikladu. V Biblii tento rozpor nie je. **Hebrejský výraz
pre srdce lév označuje tak sídlo rozumu, rozhodovania
(vôle), ako aj citov a vnútorného života.** Schopnosť
myslenia, uvažovania, zaujatia adekvátneho stanoviska
je situovaná do srdca.

**Biblické pokánie – zmena zmýšľania, je to isté, čo
navrátenie sa k Bohu celým srdcom** (Jer 24, 7),
otváranie svojho vnútra Božej pravde. Vtedy do nášho
žitia vstupuje Boh. Nemožno zamlčať, že tento **obrat od
svojho ega k Božej vôli, od toho, čo je, k tomu čo má
byť,** od náboženských prejavov a ideológie k živej viere,
je spôsobený Božím zásahom, keď Boží Duch spôsobí,
že dávnymi textami Biblie sme oslovení v našej
konkrétnej situácii – ony stanú Božím slovom pre nás.

Na odbúranie stresu sa používa výraz: **vyčistiť si hlavu.**
Mieni sa tým nemyslenie na pracovné povinnosti,
prídanie na iné myšlienky. **Ak premýšľame o pôste ako**

o očiste hlavy, tak ide očistenie srdca, o to, aby naše myšlienky boli preladené na „Božiu vlnovú dĺžku – Božiu frekvenciu“.

Slovami listu Filipským (4, 8) premýšľajme o všetkom, čo je pravdivé, čo čestné, čo spravodlivé, čo čisté, čo lúbezné, čo príjemné, o všetkom, čo je cnostné a čo chváľlitebné.

Veď sú to práve myšlienky, z ktorých sa rodí a dozrieva ovocie skutkov i slov. Sú to myšlienky, ktoré plodia lásku aj nenávisť, pokoru i pýchu, prajnosť aj závisť, obetavosť i pomstu.

Skôr, ako začne vojna sú vymyslené bomby a rakety.

Skôr, ako je niekto podvedený, oklamáný, si ten, kto ho podviedol a oklamal, premyslel plán.

Hlava Pána Ježiša symbolizuje spôsob, akým vnímal seba, svet a predovšetkým Boha. O tejto hlave v duchovnej piesni vyznávame:

Ó Hlava ubolená, ranami pokrytá

a na posmech zdobená, trňami obvitá. (ES 102, 1)

Pánovi Ježišovi Jeho protivníci plúvali do tváre, **bili Ježiša po hlave palicou, či tĺkli priamo po tvári**, napokon Mu nasadili na hlavu korunu z trnia. To všetko

naznačuje, ako sme my, ľudské pokolenie nepochopili **Boží spôsob záchrany sveta.**

Myslenie je spracovávanie informácií naším mozgom. **Pôst je priestor pre triedenie dobrých správ, pravdivých informácií od klamných a polopravdivých.**

Ak by sme ich neoddelili, potom by sme nesprávne videli skutočnosť, Boha, svet, seba i blížnych. **Preto zmysel pôstu spočíva najmä v očiste hlavy – v zmene myslenia.** Konkrétne to značí: myslieť intenzívnejšie na veci Božie ako na ľudské. **Očistenú myseľ naplniť novým obsahom – vidieť veci Božími očami.**

Neraz máme pre Boží hlas zavreté oči a upchaté uši. Pán Ježiš už svojich učeníkov pripravoval poznaním, že **cesta záchrany** a vykúpenia, cesta na ktorej je porazená moc zla a hriechu, **je cesta obete. Obete zrodenej z nezaslúženej lásky, z milosti.**

Ježišovi učeníci zažívali so svojím Pánom chvíle popularity, keď mnohí prichádzali za Ježišom počúvať Ho. To ich viedlo k pocitu vlastnej dôležitosti. Zároveň k riziku, že od Ježiša budú očakávať zlepšenie svojich hmotných pomerov a pohodlný život.

Faktom je, že očami síce vidia a ušami počujú, no nerozumejú. **Ak sme sústredení na seba, nechápeme, nerozumieme. Keď sa sústredíme na Krista, začíname uvažovať Božím spôsobom.**

Peter, keď vzal Ježiša nabok a začal Ho odhovárať, je stelesnením toho ako myslíme viac na veci ľudské než na Božie. Je zhutnením toho, ako my, ľudia nechápeme, že zavrnutie autoritami – všeobecne uznávanými ľuďmi, patrí ku Kristovej ceste obety; že hoci Pán Ježiš kráča cestou, ktorá vyzerá ako prehra, ide o Boží spôsob záchranu sveta.

Myslieť viac na iných ako na seba, to je Božia cesta myslenia. Uvažovať: *Pane, to sa Ti nesmie stať...*, je prejav ľudského myslenia – **chceme byť aj zbožní, ale bez dôsledkov. Kresťanmi, len za priaznivých okolností, iba, keď to situácia dovolí...** Kto takto premýšľa, stáva sa nástrojom zlého – satana. Satan je ten, kto sa Bohu protiví, kto rozdeľuje. **Ak naše myslenie nie je Bohom očisťované, ľahko môžeme z Božej cesty strhávať ďalších ľudí.**

Evanjelista Marek v rovnakej (8.) kapitole zaznamenáva Petrovo vyznanie o Ježišovi: *Ty si Kristus!* – Od Boha poslaný Spasiteľ sveta. No už o pár veršov nato čítame,

ako Peter Ježiša odhovára, aby nešiel cestou kríža (Mk 8, 29b. 32b). Na začiatku Ježišovej služby sa o to pokúšal už satan (Mt 4, 8 – 10). **Veľmi tenká je hranica medzi vyznávačom viery a nástrojom zlého.** Je to dôležitá a potrebná výstraha aj pre nás.

Očista organizmu môže byť užitočná. **Zmysle pôstu je však predovšetkým v zmene zmýšľania, v očistení hlavy, srdca.**

V tom že myslíme viac na veci Božie. Znamená to **nájsť správne miesto v nasledovaní Krista: ísť za Kristom, nie byť pred Ním.** On, Pán Ježiš Kristus určuje, cestu, spôsob myslenia skrze svoje slovo a príklad života. Nie my určujeme, čo je správne a čo nie.

Peter Ježiša odhovára, v pôvodine *Ho karhá*. A to je hlboké neporozumenie. Pán vraví: *Chod' za mňa, satan* – čím sa dostáva pred nás. **Iba správne zaradenie sa – to keď sme za Kristom, z nás robí opäť Jeho učeníkov.** Ak ideme za Ním, nasledujeme Ho. Keď sa derieme pred Neho, nevidíme cestu. Keď máme pred sebou Krista, máme v ňom vzor, potom vidíme cestu, aj správny spôsob myslenia. Preto Pánovo: ***Chod' za mňa, nie je ponížením, ale darom nového začiatku. Je slovom,***

ktorým Pán očisťuje našu hlavu, naše zmýšľanie.
Amen.

Použitím: [Milan Balabán](#): *Kořeny a květy biblických pojmů* (vyd. EMAN, Benešov 2012);
Peter Mihoč, *Kázňové prípravky k Pôstu 2022*: [Martin Šefranko](#), evanjelický a. v. farár